

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **S.L.P.**, IČO: X., zastúpeného advokátkou JUDr. A.Z.P. proti žalovanému: **Ing. Ž.P.N.**, IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. J.F.N., **o zaplatenie 119 000 Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Cb/14/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. októbra 2007, č. k. 26Cob/118/2007-213, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. októbra 2007, č. k. 26Cob/118/07-213 sa **z a m i e t a**.

Žalobcovi sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Nové Zámky rozhodnutím z 25. júna 2007, č. k. 15Cb/14/2006-186 žalobu o zaplatenie 119 000 Sk zamietol a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania 25 049,12 Sk.

Súd prvého stupňa rozhodol tak s odôvodnením, že účastníci konania uzavreli dňa 16.9.2003 zmluvu o dielo podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka. V zmysle čl. 2 bod V. mal žalobca ako zhotoviteľ zabezpečiť autorský dozor počas realizácie časti stavby, pre ktorú bola spracovaná projektová dokumentácia podľa čl. II. bod A zmluvy o dielo. V prípade zabezpečenia autorského dozoru účastníci uzavreli nepomenovanú zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, pričom táto bola súčasťou uvedenej zmluvy o dielo. Súd nepovažoval za preukázané, že by účastníci k uvedenej zmluve o dielo, resp. k uvedenej nepomenovanej zmluve, ktorá sa týkala zabezpečenia autorského dozoru, uzatvorili dodatok, v ktorom by boli dohodnuté bližšie podmienky uskutočňovania autorského dozoru, jeho časového priebehu, ako aj spôsob úhrad dohodnutej sumy tak, ako to mali dohodnuté v čl. II. bod B zmluvy o dielo. Súd tiež nepovažoval za preukázané, že by žalobca vykonával pre žalovaného autorský dozor na uvedenej stavbe, keďže počas celého konania nepredložil doklad, z obsahu ktorého by bolo zrejmé, že uvedený autorský dozor v mene žalovaného vykonával. Zo zápisov z kontrolných dní, ktoré boli žalobcom predložené, táto skutočnosť preukázaná nebola, pretože ani z jedného nie je zrejmé, že by žalobca vystupoval v mene žalovaného. Naopak, z písomného oznámenia obchodnej spoločnosti Q., s.r.o. mal súd preukázané, že autorský dozor mala táto spoločnosť dojednaný priamo so žalobcom. Uvedená skutočnosť jednoznačne vyplýva aj z oznámenia obchodnej spoločnosti adresovaného žalobcovi dňa 18.6.2006, z obsahu ktorého je zrejmé, že výkon autorského dozoru na stavbe „V.“ teraz „O.“ realizoval v celom rozsahu S., a.s., teda žalobca, ktorý bol aj autorom projektu tohto obchodného strediska.

Vykonaným dokazovaním súd považoval za preukázané, že žalovaný uzavrel s obchodnou spoločnosťou Q., s.r.o. ako objednávateľom Zmluvu o dielo č. 2/2003, predmetom ktorej bol aj výkon autorského dozoru. Z dokladov predložených žalovaným, hlavne z emailovej komunikácie medzi nim a objednávateľom, súd považoval za preukázané, že autorský dozor na predmetnej stavbe žalovaný nevykonával. Skutočnosť, že autorský dozor na uvedenej stavbe žalovaný nevykonával, potvrdil aj sám žalovaný, ale aj žalobca, ktorý potvrdil, že o túto činnosť sa žalovaný na uvedenej stavbe nezaujímal. Vzhľadom na uvedené

skutočnosti, ako aj na skutočnosť, že žalobca jednoznačne nepreukázal, kedy a akým spôsobom vykonával v mene žalovaného autorský dozor, súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Nesúhlasil so záverom súdu, že žalobca nepreukázal, kedy a akým spôsobom vykonával v mene žalovaného autorský dozor, a teda že žalovaný neunesol dôkazné bremeno je vzhľadom k nedostatočnému zdôvodneniu rozsudku záverom všeobecným, ktorý je v rozpore s predloženými dôkazmi. Súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, a to tak jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Nepochopenie obsahu a významu dôkazov malo za následok nedostatočné zdôvodnenie rozsudku, nesprávne vecné aj právne posúdenie veci, a teda aj nesprávne rozhodnutie. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa a vyhovieť žalobe. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania.

Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) zmenil podľa § 220 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 119 000 Sk a nahradiť trovy konania v sume 62 920 Sk.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu po zopakovaní dokazovania v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. dospel odvolací súd k jednoznačnému skutkovému zisteniu, že žalobca vykonal autorský dozor v rozsahu dohodnutom v zmluve. Podľa čl. II. časť B v súvislosti s čl. II časť A zmluvy išlo o autorský dozor počas realizácie stavby („V.“, neskôr „O.“) v časti týkajúcej sa SO01 - vlastná stavba a SO14 - nádrž SHZ. Toto zistenie vyplýva z listu Generálneho investora stavby spoločnosti Q., s.r.o. adresovanom žalobcovi zo dňa 18.6.2006, v ktorom táto spoločnosť potvrdzuje vykonanie autorského dozoru žalobcom, dokonca v rozsahu celej stavby, pričom poukazuje na skutočnosť, že v rozsahu objektov SO01 a SO14 bol tento predmetom zmluvného vzťahu účastníkov konania. Ďalej táto skutočnosť vyplýva i z totožných tvrdení účastníkov, keďže i žalovaný v priebehu odvolacieho konania na pojednávaní opakovane potvrdil, že žalobca vykonal autorský dozor na celej stavbe. V neposlednom rade je táto skutočnosť príkladmo preukázaná i vybranými zápismi z kontrolných dní stavby, predloženými rovnako ako prvý uvádzaný listinný dôkaz už v prvostupňovom konaní. Čo sa týka potreby uzavretia dodatku k zmluve, ktorého uzavretie predpokladá článok II. časť B zmluvy, odvolací súd dospel k záveru,

že jeho uzavretie pre platnosť ani účinnosť zmluvy nebolo potrebné. Z výsluchu účastníkov totiž odvolací súd zistil, že im bolo jasné, čo je obsahom vykonania autorského dozoru a dodatok mal riešiť iba prípadné zmeny, ku ktorým by mohlo dôjsť počas realizácie stavby.

Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa záväzok žalobcu vykonať pre žalovaného predmetný autorský dozor za odplatu posúdil ako záväzkový vzťah z nepomenovanej zmluvy podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Tento záväzkový vzťah bez ohľadu na skutočnosť, že bol textovo zahrnutý do zmluvy o dielo (týkajúcej sa vypracovania projektovej dokumentácie), zmluvou o dielo totiž nie je. Na to by musel podľa § 269 ods. 1 Obchodného zákonníka obsahovať dohodu strán o podstatných náležitostiach pre tento zmluvný typ podľa § 536 Obchodného zákonníka. Činnosť, ktorú sa však žalobca vo forme autorského dozoru zaviazal vykonať, však nie je možné považovať za dielo v zmysle jeho zákonnej definície obsiahnutej v § 536 ods. 2 Obchodného zákonníka. Predmetný zmluvný vzťah v zmysle § 269 ods. 1 Obchodného zákonníka nie je možné podriaďiť ani pod iný zmluvný typ uvedený Obchodným zákonníkom, či ho považovať za zmluvu typovo vymedzenú Občianskym zákonníkom.

Z predmetnej zmluvy nie je možné dospieť k záveru prezentovaného žalovaným i súdom prvého stupňa, podľa ktorého pri vykonávaní autorského dozoru mal žalobca vystupovať v mene žalovaného. Zmluva žiadnu takúto požiadavku neupravuje. Vykonanie autorského dozoru žalobcom v rozsahu podľa zmluvy pritom bolo jednoznačne preukázané, a preto splatnosť dohodnutej odplaty v sume 100 000 Sk, vrátane 19% DPH v sume 19 000 Sk, nastala v súlade s § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka na požiadanie veriteľa, za ktoré je potrebné považovať vyúčtovanie odplaty faktúrou č. 050020 zo dňa 29.3.2005. Z uvedených dôvodov odvolací súd žalobe vyhovel.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Namietal, že krajský súd nesprávne právne vec posúdil, a teda dovolanie odôvodňuje podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Súd odôvodnil svoje rozhodnutie, že žalobca vykonal autorský dozor na celej stavbe. Faktom je, že žalovaný síce tvrdil, že žalobca vykonal autorský dozor na celej stavbe, avšak tento nevykonal na základe zmluvy so žalovaným, ale na základe zmluvy so spoločnosťou Q., s.r.o. Toto vyplýva aj zo stanoviska tejto spoločnosti zo dňa 2.3.2005. Táto spoločnosť bola dožiadaná súdom prvého stupňa o jasné vyjadrenie, či žalobca vykonával autorský dozor na celej stavbe alebo nie, pričom stanovisko tejto spoločnosti nebolo jednoznačné, avšak vo vzťahu k žalovanému táto spoločnosť absolútne vylúčila vykonávanie autorského dozoru.

Faktom je, že žalobca vykonával autorské právo pre uvedenú spoločnosť v celom rozsahu. Žalovaného nikdy neinformoval o svojej činnosti, nikdy ho nepozval na kontrolný deň, nikdy mu neoznámil kedy, aký autorský dozor sa vykonáva.

Podľa zmluvy, ktorú mal žalovaný so žalobcom, bolo potrebné uzavrieť medzi účastníkmi dodatok ku zmluve, a to do 10 dní od zahájenia stavby. Žalobca i napriek tomu, že došlo k zmene nielen v názve stavby, ale i jeho účelu a dispozičného riešenia, nepožiadala žalovaného o dodatok k zmluve. Touto zmenou sa stavba z hľadiska realizácie stala jednoduchšia, čo malo určite vplyv na menšie náklady, t. j. náklady autorského dozoru. Nemožno súhlasiť s tým, že tu došlo iba k zmene názvu stavby. Spoločnosť Q., s.r.o. Banská Bystrica v zastúpení konateľa spoločnosti ešte listom zo dňa 2.3.2005 oznámila žalovanému, že autorský dozor na predmetnú stavbu mali zmluvne dojednaný so žalobcom, a preto žalovanému nemôžu uhradiť odmenu za výkon autorského dozoru.

Žalovaný navrhol zrušiť rozhodnutie Krajského súdu v Nitre a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 243b ods. 1 a ods. 2 O.s.p.

K dovolaniu sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 1.2.2008. Navrhol, aby Najvyšší súd dovolanie žalovaného ako bezdôvodné zamietol.

Žalovaný zakladá prípustnosť dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku na ust. § 236 ods. 1 a § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. titulom nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný však poukazuje len na vecné argumenty, na ktoré už poukazoval v prvostupňovom aj v odvolacom konaní. Vo svojom dovolaní neuvádza, v čom odvolací súd pochybil, t. j. v čom vec nesprávne právne posúdil.

Odvolací súd dôkladne a objektívne vyhodnotil všetky dôkazné prostriedky a vychádzajúc z obsahu zmluvy, obsahu listinných dôkazov a obsahu účastníckych výpovedí je nepochybné, že odvolací súd sa náležite vypořiadal s vecnou aj právnou stránkou veci. Tvrdenia žalovaného sú účelové. V dovolaní žalovaného úplne absentuje konkrétne pomenovanie dôvodu tak, ako to predpokladá ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., a teda podľa názoru žalobcu žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal zákonný dôvod k podaniu dovolania, ani jeho prípustnosť podľa ust. § 237 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.) po zistení, že dovolanie je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie,

ktoré mu predchádzalo v rozsahu stanovenom § 242 O.s.p. a v zmysle § 243a ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Bez ohľadu na to, či odvolací súd rozhodol rozsudkom alebo uznesením, ust. § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti jeho rozhodnutiu, ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou z vád vymenovaných pod písm. a/ až g/. Na tieto vady konania musí odvolací súd prihliadať vždy, či už ich existenciu účastník namieta, alebo nie (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Dovolateľ žiadnu z týchto vád nenamietal a vada uvedenej povahy v dovolacom konaní ani nevyšla najavo.

Dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 119 000 Sk.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Dovolanie žalovaného smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, preto je prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom (ak nejde o prípad uvedený v § 242 ods. 2 O.s.p.) je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

Žalovaný v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tvrdiac, že napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav veci; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis, alebo síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Žalovaný v dovolaní neuviedol, v čom vidí nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu, či odvolací súd chybné aplikoval právo na zistený skutkový stav, či odvolací súd nepoužil náležitý právny predpis alebo aplikoval správny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Žalovaný v dovolaní namietal, že by mu vznikla povinnosť zaplatiť cenu za autorský dozor žalobcovi. Počas konania nenamietal, že by žalobca nevykonával na celej stavbe autorský dozor, avšak tento nevykonával na základe zmluvy so žalovaným, ale na základe zmluvy so spoločnosťou Q., s.r.o. Z obsahu spisu je zrejmé, že medzi účastníkmi konania, teda medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom bola uzatvorená „Zmluva o dielo č. 013/2003 na vypracovanie podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka“, zo dňa 16.9.2003. Podľa bodu II. označeného ako Predmet zmluvy, bodu B, predmetom zmluvy je i zabezpečenie autorského dozoru počas realizácie časti stavby, pre ktorú je spracovávaná PD uvedená čl. II. časť A ZoD v zmysle prílohy č. 5 U. z roku 2002. Bližšie podmienky uskutočňovania autorského dozoru, jeho časového priebehu a spôsobu úhrad dohodnutej sumy v čl. IV. ods. 4.1.2. ZoD budú dohodnuté dodatkom k ZOD, ktorý účastníci ZoD uzavru najneskôr do 10 dní po zahájení stavebných prác na stavbe. V časti IV. Cena a platobné podmienky bod 4.1.2. účastníci zmluvy dohodli, že cena za autorský dozor stavby bude 100 000 Sk a DPH bude vo faktúrach za dielo pripočítaná k cene podľa zákonnej sadzby. Dovolací súd sa teda stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená platná zmluva o zabezpečení autorského dozoru počas realizácie stavby, pre ktorú bola spracovaná PD uvedená v čl. II. časť A ZoD v zmysle prílohy č. 5 U. z roku 2002 (objekty SO01 a SO14). Počas konania účastníci zmluvy potvrdili, že v čase uzatvárania zmluvy vedeli čo je predmetom autorského dozoru. Sám žalovaný na odvolacom pojednávaní dňa 25.10.2007 uviedol, že nepochybuje, že žalobca vykonával autorský dozor na celej stavbe, avšak potreboval potvrdenie, že v časti vykonával aj v jeho mene, aby túto časť mohol prefakturovať spoločnosti Q.. Zmluvu chápal tak, že žalobca mal vykonávať pre neho autorský dozor na objekty SO01 a SO14 aj pre etapu realizácie stavby. Prípadný dodatok mal byť prijatý v prípade, ak došlo k nejakým zmenám pri realizácii. V čase uzatvárania zmluvy vedel, čo malo byť predmetom autorského dozoru. Žalobca taktiež uviedol, že to, čo spadá pod vykonávanie autorského dozoru, nie je sporné. Aj žalobca vedel, čo a ako má v rámci autorského dozoru vykonávať. Nedôvodný je teda názor dovolateľa, že autorský dozor, ktorý vykonával navrhovateľ na predmetnej stavbe nevykonával na základe zmluvy uzatvorenej

účastníkmi konania č. 013/2003 zo dňa 16.9.2003. Dovolací súd sa taktiež stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným v odôvodnení rozhodnutia, ktorým záväzkový vzťah účastníkov konania, týkajúci sa dohody o zabezpečení autorského dozoru, posúdil ako záväzkový vzťah z nepomenovanej zmluvy podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka bez ohľadu na skutočnosť, že bol zahrnutý do zmluvy o dielo. Predmet záväzku bol účastníkom konania dostatočne určitý, obsah ustanovenia čl. II. bod B nie je v rozpore s kogentnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a bola dohodnutá tiež cena za autorský dozor (100 000 Sk + DPH). Dovolací súd sa taktiež stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že žalobca listinnými dôkazmi (najmä zápisy z kontrolných dní) preukázal, že zabezpečoval autorský dozor počas realizácie stavby „V.“, neskôr „O.“. Preukázal, že vykonával autorský dohľad nad uskutočnením stavby podľa projektovej dokumentácie overenej stavebným úradom v územnom konaní a v stavebnom konaní, preukázal, že riešil problémy spojené s výstavbou, bol prítomný pri odovzdaní a prevzatí stavby, zúčastnil sa na stavbe na vyzvania iných projektantov, riešil problémy pri obhliadkach stavby v rámci kontrolných dní. Zo stanoviska spoločnosti Q., s.r.o. zo dňa 18.6.2006 vyplýva, že autorský dozor na stavbe v celom rozsahu realizoval S., a.s., ktorý bol aj autorom projektu. V časti stavby týkajúcej sa objektov SO01 a SO14 bol výkon autorského dozoru predmetom zmluvného vzťahu vzniknutého na základe dohôd s firmou Ing. S.. Zmluva bola teda uzatvorená platne a i keď dodatok k zmluve uzatvorený nebol (v zmluve bol odkaz na platnú technickú normu známu obom stranám) neznamená to zbavenie povinnosti žalovaného zaplatiť cenu za vykonaný autorský dozor žalobcom, ktorá bola dohodnutá v bode IV. bod 4.1.2. v sume 100 000 Sk + daň z pridanej hodnoty tak, ako to bolo vyfakturované faktúrou č. 050020 zo dňa 29.3.2005, splatnej 12.4.2005. Odvolací súd teda na základe správne zisteného skutkového stavu vec správne právne posúdil a dospel k správnej závere, že žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi za vykonaný autorský dozor sumu 119 000 Sk.

Dovolací súd ešte poznamenáva, že za nesprávne právne posúdenie veci sa nepovažuje hodnotenie závere odvolacieho súdu o vykonaných skutkových zisteniach, i keď práve ten je rozhodujúci pri aplikácii konkrétneho hmotnoprávneho ustanovenia.

S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k závere, že dovolací dôvod namietaný žalovaným podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nebol daný. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní neboli zistené ani ďalšie dôvody, ktoré by mali za následok nesprávnosť

dovoláním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní mal žalobca úspech, má preto právo na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 243b ods. 4 a § 243i ods. 2 O.s.p. Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh. Žalobca podal vyjadrenie k dovolaniu, v tomto podaní však nepodal návrh na priznanie trov dovolacieho konania a trovy konania ani nevyčísľil v lehote do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozsudku. Preto dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania žalobcovi nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júla 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.